

Universitätsbibliothek Paderborn

Occupatio animae Jesu Christo crvcifixo devote.

Leroy, François

Pragae, 1666

Capvt XII. Proponitur altissima quædam & absolutissima abnegatio sui, & tanquam apex patientiæ Christianæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47123](#)

nos nimurum etiam nonnullas capite superiori retulimus.
Fundamenta hæc in montibus sanctis. Sed tamen superest quod
 his addamus, & quod profundiùs in divinam istam solitudi-
 nem nos penetremus,

CAPVT XII.

Proponitur altissima quadam & absolutissima abnegatio sui, & tanquam apex patientiae Christianæ.

PErfectio Christianæ virtutis, quam isto capite propo-
 nimus, uti sublimissima est & summè ardua, ita paucis
 fortasse cognita, & multis apparebit incredibilis, & supra
 captum ac vires conditionis humanæ: ideoq; pluribus à
 nobis hoc loco exponenda est, & multiplici sive exemplo,
 sive autoritate confirmanda.

§. I.

Tres quasi gradus perfectionis Christianæ, ex S. Ignati Exercitijs.

Let. 4. de S. Ign. Heb- dom. 2. **S**Ignatius Societatis Jesu Fundator, in admirabili (vi-
 cum appellat Ecclesia) Exercitiorum spiritualium libel-
 lo, proponit tres veluti gradus perfectionis Christianæ, quos
 ipse appellat tres modos humilitatis; sive quod per illos
 homo se Deo plenè subiicit; sive quod nominatim ver-
 tentur circa humilitatis materiam, puta paupertatem, ignomi-
 niā, &c. Placet autem ad presentem, sive patientiæ,
 sive abnegationis sui tractatum, ipsa etiam materiā permit-
 tente, translatos, & ipsis quidem S. Patris verbis hoc loco
 subiicere; ut intelligi possit, ad quantam virtutis exaggera-
 tæ sublimitatem, ex tanti Magistri sensu, hominem addu-
 cat sincerus Jesu Christi amor, & desiderium eundem Crucis
 fixum ac derelictum imitandi.

Pr.

Primus, inquit, humiliatio modus hic est, ad salutem necessarius, ut me penitus subdam divinæ Legi observandæ, utque mundi quidem totius oblatione mibi Dominio, vel extremo vite discrimine objecto, transgrediar ex deliberato mandatum ultimum divinum aut humanum, quod quidem peccatim mortalis vinculo nos obliget. Hie modus non tam gradus est aut perfectio, quam fundamentum & velut solum Christianæ vitæ: neque enim Christianè vivere censendus est, qui non ita animo sit comparatus, ut quantivis boni malive conditione propositâ, nolit Dei Legem ex deliberato violare, ejusve amicitiam concernere.

Secundus majoris est perfectionis: qui duo complectitur: Primum: Ut fixo animo, ad divitias, paupertatem, & honorem, ignominiam; brevitatem vitæ ac longitudinem æquè sim propensus, ubi æqualis est divinæ laudis & salutis meæ occasio. Alterum: ut, nullâ, vel humanae quantæcumq; felicitatis, vel proprie mortis conditione propositâ, adducar unquam, ut culpam, licet venialem tantum, decernam admittere.

In illo jam gradu magna Christianæ virtutis perfectio est. Per magnum quippe esse videtur, si, ubi æqualis est divinæ laudis & salutis nostræ occasio, neutram in partem propensiores simus; paupertatem adeò, ignominiam, brevitatemq; vitæ contrarijs præoptaturi, si eam in partem divinæ gloriæ momentum aliquod, aut simplex divinæ voluntatis nutus inclinaverit. Verumtamen, ut Apostoli verbis hoc dicam, *adhuc excellentiorem viam nobis S. Ignatius demonstrat.*

Tertius igitur est modus humilitatis absolutissimæ, ut priores duos jam adeptus, etiamsi nullo superaddito laus DEI pararet, ad majorem tamen imitationem Christi, diligam potius cum eo paupere, spredo, & illuso, pauperiem, contemptum, & insipientia titulum amplecti, quam opes, honores, & sapientie estimationem. Paucis ille quidem summam Evangelicæ virtutis

1. Cor: 12.

508 *Pars IV. Exercitationes ad patientiam*
tutis absolutionem complexus est, de aliorum nunc Sanctorum sententiâ stabilendam nobis, aut etiam exaggerandam.

§. 2.

Supremus hic gradus patientiae Christianæ ex S. Ioanne Chrysostomo astruitur.

Et merito sanè præclarus vitæ spiritualis Magister, hunc gradum censet esse perfectionis absolutissimam. Quod enim altius aspireret Iesu Christi crucifixi amator, quam si, ubi etiam, non modò salutis propriæ, sed divinæ quoque gloria par sit occasio, aspera quæque, & insuavia præjucundis & suavibus adamet, in illis id unicè spectans, quod hæc ratione (ut ut reliqua se habeant) saltem dilecto suo, pauperi, despecto atque afficto, ipse pauper, despectus, afflictus, similior futurus sit? Tum præfertim h̄i adjunxerimus, usque ad assurgere posse, hujusmodi sese ad exemplum Christi conformandi desiderium, ut quæ dixi in eomoda & cruciatu, non solum quibusvis hujus vitæ, quamlibet puris sanctis delicijs, sed ipsis etiam Paradisi gaudijs (nisi majoris Dulaudis ratio præpondereret) anteponantur. Hoc quippe non Christum quomodo cunctam amantis est, sed ejus qui in Dominum insaniat (ut loquentem video simili in re Chrysostomum) sive, qui insano & tanquam immodico ipsis amore uratur. Veruntamen ut eum Christianæ perfectionis gradum, neque supra fidem, neque extra usum esse, exemplis demonstremus: vide num in eo sancte in Dominum insanientium numero, censendus non sit ipse S. Chrysostomus; dum homiliā octavā in Epistolam ad Ephesios, ad illa verba: *Ego vinculus in Domino.* ita illa Pauli pro Christo vincula extollit ac deperit, ut Christi causâ vincatum esse, aut universè pro eo aliquid pati, ipso suo genere etiam Celo ipsi præoptandum putet? in quo etiam argumento tractando ita insistit, ita illud exornat exaggeratique dicendo, ut

cum

cum omnia dixerit, tamen insanum suum in Christum amorem, ardēnsq; pro illo patiendi desiderium, nullis sibi verbis satris exprimere, neque quantilibet sacrorum illorum vinculorum commendatione animo suo satisfacere, videatur. Apponam hīc nonnulla ejus verba, ex quibus de reliquo sermone, déq; ipsius Sancti Doctoris sensu, conjectura fūni possit.

Primum igitur Chrysostomus, cum Pauli vineulorum dignitatem Consulatui & Regno antetulisset: *Si quis amat Christum (inquit) novit quod dicitur. Si quis in Dominum infans, & amore ejus uritat, novit vim vinculorum. Maluerit esse vinculus propter Christum, quam habitare cœlos. Et paulo pōst: Etiā res nullam habeat mercedem, hoc solum est magna merces; & sufficiens remuneratio, hac gratia pati, propter eum qui amat. Tum de se ipso: Si quis mibi daret totum cœlum, aut illam catenam, ego illam preferrem. Si quie me apud superos collocares cum Angelis, aut cum Paulo vinculo, eligerem carcerem & vincula. Et rursus: Mibi optabilius est & magis eligendum, male pati pro Christo, quam honorari a Christo. Et iterum: Ad omnem mibi remunerationem sufficit male passum esse propter Christum. Det mibi ut illud eloquar: Adimpleo ea que desunt passionum Christi in carne mea; & nullius ego. Et subinde: Non propterea beata censeo esse vincula, quod transmittant in cœlum, sed quodde eas sint propter Dominum cœli. Tandem: Nam propter Christum aliquid esse passum, est quovis solatio jucundius. Hæc & multi plura S. Joannes Chrysostomus; ad cujus exundantem exuberantemq; adversus Christum crucifixum ardorem quid adjic̄ possit, & gr̄ equidem video.*

§. 3.

Idem sensus in S. Bonaventura, & alijs quibusdam ostenditur.

Audia-

Aldiamus tamen S. Bonaventuram, haud scio an magis
sobriè, de suo in Christum amore philosophantem. Ita
enim in primis quodam loco illum alloquitur: *O bone JESU, nihil à te peto in hac vita, nisi ut perfectè sim tecum cruci-
fixus in cruce.* Ac deinde: *Magis eligo ad praesens tecum
crucifigi, quam tecum delitijs affluere.* Et postea: *Magis in
hac vita desidero, Domine JESU, cum latrone tecum in cru-
cem ascendere, quam cum Petro, Jacobo & Joanne, in monte
Transfigurationis tuae descendere.* Verum alibi magis afflu-
gens ac mente excedens, expressiusq; in rem nostram: *Si
propter te (inquit) Domine mihi, lacraverem, & passiones acu-
tes quascunque ad tui honorem reciperem, eas magis approba-
rem, magis diligenterem, & de his magis gauderem, quam de
quacunq; delectatione, quam etiam in patria possem habere;*
nisi forte illa delectatio tantum aut plus cederet ad tui honorem;
*& hoc etiam, non ratione delectationis, sed ratione tui honoris
optarem.* Denique alio quodam in loco; cùm de homine
attentiū Christi in cruce abjectionem contemplante dixi-
set: *Jam non desiderat placere hominibus, sed potius quamvis
in se est, omnibus dispergere, & ab omnibus abhorre; semper
tamen ad DEI honorem:* addit, haud dubiè ex animi suā len-
tentia: *Et etiam si indifferens esset utrumque (hoc est, ut sibi
bat S. Ignatius, etiam si nullo superaddito laus DEI par fortuita
vituperium (inquit) potius appeteret quam honorem;* id est,
uti præmisit in verbis antecedentibus, quia toto corde dedi-
cerat Domino suo aliqualiter conformari. En Doctorum
verè Seraphicum, nec scientem quidquam, nec sapientem,
nec respirantem, nisi Iesum, & hunc Crucifixum.

Eadēmq; mente censendi sunt esse virti illib perfecti, de
quibus ita loquitur Deus apud S. Catharinam Senensem:

Dial. c. 84. *Anxio desiderio currunt indui JESUM Christum crucifixum, &
gloriantur in suis opprobrijs & pénis. Unde si possibile foret, tu
habere virtutem sine labore, non acceptarent. Potius enim tamen
ligunt*

legunt delectari in cruce cum Christo, & cum pana virtutem acquirere, quam̄ alio modo vitam aeternam habere: quia sunt incensi, atque submersi in sanguine, ubi inveniunt incensam charitatem meam. Veruntamen non est praetermittenda hoc in genere, servi Dei ē Societas nostra P. Dominici Valesij, qui anno 1615. in Bohemia obiit, sancta quoq; in Christum insania, & patiendi ardor incredibilis, etiam aeternum pro Christo pati praecoptantis coelestibus delicijs, nisi aliquorsum divinæ nutus voluntatis propenderet. Ita enim ille in scedis arcana, quibus animi sui sensa soleret committere, dilectam sibi crucem seu mortificationem alloquens, scribere ausus est inter cætera: *Addo, quod tibi companta, ferè quo-dammodo vilescat ipsa, ne dicam sordeat, coelestis gloria.* Alegam. in Et Heroib. char. verò beatius duco, bic multa D E I causâ perpeti aſpera, quam ibi ſempiternis frui gaudij. O ſi mibi corpus abeneum foret! Nā ego, aeternum licet, à celo exilium libens tui amore perferrem, o beata mortificatio! o foror optima! o amica fidelissima! Et infrā: Ed fertur voluntatis pondus, ut cupiat ipsa etiam beatitudine aeternum privari, & illam cum ſtatū commutare perpetua crucis, dum id gratum Divinae Majestati foret, &c. Quæ ille quidem, magis ad piam quandam exercitationem ſcripsisse, quam̄ ex animi sui ſenu protuliffe videri posset; niſi orationem affirmaret hominis vita, in perpetuo crucis complexu, atque ad extrellum in peste afflitorum obsequio (quam ille fortem ardentibus votis expetierat) generosè poſita. Adeò hominem alienat ab ſeſe, cum ſemel animum occupaverit, & intimas cordis tanquam medullas pervalebit, germana & fortis Christi crucifixi dilectio.

§. 4.

Adduntur nonnulla ad idem argumentum pertinentia.

Quid si hic addamus extitisse nonnullos, qui inexplibili cum Christo patiendi desiderio, non quaslibet tantum

Ttt

vitæ

512 *Pars IV. Exercitationes ad patientiam*

vite præsentis acerbates, sed ipsa quoque inferorum supplicia expetere ausi sunt, idque nullo suo etiam spirituali molumento, tantum ut ipsa tormentorum quamlibet horrendorum patientia, Christo similliores efficerentur? Id enim tum de alijs nonnullis, tum nominatim de B. Jacobs Tudertino, tradunt, qui ipsorum res gestas conscripsere.

Rader. in.
vita.
Instit. spirit. à nobis alibi laudatus Ludovicus Blotius: Istam (inquit.) c. 6.
tantam filij DEI pietatem atque charitatem affecta memoriam petens, exoptet vicem amoris ei reddere, vel etiam panus pro illo, non solum temporales hujus vite afflictiones, sed etiam inferni tormenta tolerare.

L. de charit. c. 2.
Hi nimis immodi in Christum amoris excessus sunt, haec sancta ebrietas spiritus; hic fervor multe de crucis torcularibus expressi. Admirantes enim (inquit seu Bernardus seu Richardus de S. Victore) amplectentes in Christo illum amoris excessum, quo, proposito sibi gaudio superiorem crucem, humanam confusione contempnentes, confunduntur non rideere vicem, atque passionis ejus ludibrijs, quasi quibusdam auleis incitati, feruntur effrenes in amoris abyssum, & profundum charitatis. Illud omnino & solummodo querantibus: Quid retribuam Domino pro omnibus que retribuit mibi; & quodam sensatae & sancta insaniam mentis translati, parum amare se reputant, sic amati.

serm. 79. in
Cant.
serm. 67. ib.
serm. 79. cit.
serm. 79. cit.
Quod
Quæ temetipsi ijs qui aliter affecti sint, parum fortassis credibilia, aut etiam humanæ imbecillitati minus contentanea videbuntur; at sciunt quod dicieur, qui amant: quippe qui linguam amoris intelligent, quæ (ut S. Bernardus ait) barbara est, & peregrina non amanti; Unde etiam idem S. Doctor de sponsæ affectibus loquens: Quid est hoc quod dicit; ille mibi & ego illi? Nescimus quid loquitur, quianon sumus, quod sentit. Et idem rursum: Si quis horum que leguntur cupit adipisci notitiam, amet.

Quod si B. Augustinus, de spiritualibus delitijs, earumque præ sensum voluntatibus, excellentia differens, non putavit se satis intelligi, nisi ab amante & desiderante cœlestia: si enim frigido loquor (inquit) nescit quid loquor: nunc quando quamlibet suppliciorum acerbitatem ipsi etiam *Tract. 26. in Joan.* cœli delitijs anterendam, ex sententia discipulorum cru-
cis, audimus, multò sanè magis peregrinus sermo est, & à vulgari mortalium lingua abhorrens, & quem non capiat, nisi qui Christum singulariter amaverit.

Id adeo utramvis in partem in Apostolis videre licet. Nam cum Christus postremò ascensens Jerosolymam, plañe aq; disertè cum eis ageret de imminentia sua passione; tamen (ut ait Evangelista) erat verbum istud absconditum ab eis, & non intelligebant, que dicebantur; & ut nominatim de S. Petro Chrysostomus: centies audiendo non sentis, quod dicitur. At postquam ijdem divino spiritu igneisq; linguis do- *Hom. 55. in Matth.* nativisunt; uti quām anteā vehementius amare, ita & jam amoris linguam nosse atque usurpare coeperunt; ut nihil jam præter Christum crucifixum inteligerent, in sola cruce gloriarentur, solis cruciatibus atque opprobrijs gauderent.

Quod admonendi hoc loco suimus; ne res ejusmodi (ut in re simili observat S. Hieronymus) imbecillitate nostra, & non Sanctorum viribus astimantes; quemadmodum *In c. 5. Matt.* modulum captumq; ac sensum nostrum excedunt, ita fidem excedere, aut à vero quoque abhorrere existimemus.

His obiter attexo, si quis fortè id putet aliquid referre ad rem nostram: in sensum aliquem istis affinem, quadam seu ingenij felicitate, sive excellitate animi, sive occulto quodam instinctu Providentiae incidisse Romanum Philosophum; quem mollis nimium Christianus non sine pudore legat ita philosophantem. Permitte mihi, mi Lucili, viro-
rum optime, aliquid audacius dicere. Si ulla bona majora esse Ep: 66.
alii possent; hac ego que tristia videntur, molibus illis & de-

. T t t 2

lita-

licatus prætulisse. Nam si is in sua Porticu ambulans, hoc est solo Stoica moralisq; Philosophia ductu, in rebus tristibus arque acerbis vidit inesse quiddam, quo eas præ ceteris optandas fibiq; adamandas diceret, si rerum istarum exteriorum alias alijs præstare existimatet: quo nos animi sensu circa res istas, earumve delectum, esse convenit, qui divinorem profitemur Philosophiam, & illa in Crucifixi schola recepta axiomata, tollendam crucem, odio habendam animam suam, paupertatem opibus beatiorum esse, luctum, gaudium, aspera mollibus, acerba suavibus anteponenda, non ut paradoxum aut abstrusum quiddam in ea disciplina accipimus, sed aperte diserteq; proposita in omni pene vangelij pagina legimus?

CAPUT XIII.

Amatorem Christi juvat interdum, latitudinem & longitudinem, sublimitatem & profundum crucis investigare.

§. I.

Dimensiones ille ad Christi crucem varie applicate.

Egregius Christi crucifixi prædictor Paulus, ad Ephesios scribens, hoc illis à Deo precatur inter cetera: *Uit possitis, inquit, comprehendere cum omnibus sanctis, quae sit latitudo & longitudo, & sublimitas, & profundum, &c. Quibus verbis S. Augustinus & plures alii putant Apostolum respexisse ad dimensiones crucis Christi, in quibus varia latent mysteria, nostrâ consideratione dignissima; quibus eruendis, potes te hoc pacto, suavi atque utili meditatione exercere.* Primò igitur: considera, quæ & quanta si-

Ephes. 3.

lati-